

Důchody v Česku: almužna pod tři tisíce, dvě penze přes sto tisíc

11. června 2018

Průměrný český penzista pobírá nyní od státu měsíčně 12 347 korun, to je o 563 korun více než loni. Lidé, kterým stát vyplácí starobní důchod včetně pozůstalostní penze, mají jen nepatrně víc, v průměru 13 519 korun. Přes 956 tisíc českých penzistů má ale důchod pod hranicí 12 tisíc korun.

(ilustrační snímek) | foto: Profimedia.cz

V Česku je nyní vypláceno celkem 2,4 milionů sólo starobních důchodů a z toho 600 tisíc důchodců pobírá kromě své starobní penze i pozůstalostní důchod. Celkem 98,7 % českých seniorů a senierek podle statistik České [správy](#) sociálního zabezpečení nedosáhne na penzi vyšší než 20 tisíc korun.

Průměrný český důchod

k 31. 3. 2018: 12 347 Kč
Muži: 13 615 Kč
Ženy: 11 219 Kč

zdroj: ČSSZ, sólo starobní důchody

Rozdíly mezi bohatými a chudými důchodci jsou přítom v Česku obrovské. Přes šest tisíc lidí má penzi nižší než tři tisíce korun a dalších 15 tisíc osob pak dostává od státu důchod od tří do pěti tisíc korun měsíčně.

Nejnižší penzi, kterou může žadatel o důchod dostat v roce 2018, určuje zákon. Letos je to 3 470 korun. To je o pouhých 260 korun více, než tomu bylo v roce 2016.

„Minimální výše procentní výměry důchodu činí podle zákona o důchodovém pojištění 770 korun. K procentní výměře důchodu náleží ještě základní výměra, která je stejná pro všechny důchody a činí v současné době 2 700 korun. Minimální měsíční výše důchodu přiznaného v letošním roce tedy činí celkem 3 470 korun,“

vypočítává Jana Buraňová, mluvčí České správy sociálního zabezpečení (ČSSZ).

Důchody v nižší částce se zpravidla týkají důchodců, kteří pracovali většinu času v [zahraničí](#) a český důchod mají přiznaný jen za získané české doby důchodového pojištění. „Nízký důchod může být přiznán i v případech, kdy sice lidé splní podmínku potřebné doby pojištění, ale v rozhodném období nemají buď téměř žádné, nebo velmi nízké příjmy a důchod jim zjednodušeně řečeno není z čeho vypočítat,“ vysvětluje Jana Buraňová.

Naproti tomu nejvyšší český starobní důchod se už několik let nemění, přesahuje 100 tisíc korun měsíčně a je nyní vyplácen dvěma lidem. „Jedná o důchody přiznané podle zákonů platných před rokem 2015. V současnosti je přiznání tak vysokého starobního důchodu s ohledem na zastropování pojistného a existenci dvou redukčních hranic prakticky nemožné,“ poznamenává Buraňová.

Nejčastěji však Češi dostávají od státu starobní penzi v rozpětí od 12 do 13 tisíc korun, kterou pobírá přes 426 tisíc seniorů a senierek. Druhou nejčetnější penzi je částka od 13 do 14 tisíc korun, kterou dostává přes 371 tisíc lidí.

Pět nejčtenějších starobních důchodů v ČR

Výše důchodu v Kč	Počet vyplácených starobních důchodů*
12 000 až 12 999	426 754
13 000 až 13 999	371 635
11 000 až 11 999	354 243
10 000 až 10 999	269 530
9 000 až 9 999	167 868

Zdroj: ČSSZ, *důchodci s výplatou sólo starobního důchodu a důchodci s výplatou sólo starobní důchodu včetně pozůstalostního

Vyšší penze už tak časté nejsou. Penzi v rozpětí 19 až 20 tisíc má například 13 tisíc lidí. V pásmu 20 až 30 tisíc korun pobírá důchod 28,5 tisíc Čechů a například důchod v rozpětí 50 až 60 tisíc má jen 31 osob.

Český důchodový system je založený na principu solidarity. V praxi to znamená, že lidé v produktivním věku financují ze svých odvodů penze seniorů a seniorek. Na jednoho starobního důchodce letos přispívají do průběžného státního důchodového systému zhruba dva pracující, tedy přesněji 2,2 poplatníků.

Nejvíce ale přispívají ti, kteří mají vysoké příjmy. Letošní maximální vyměřovací základ pro výpočet odvodů činí 1 438 992 korun (48násobek průměrné mzdy).

„U zaměstnance letos činí maximální odvod pojistného zhruba 93 530 korun (s ohledem na zaokrouhlování výše pojistného v každém z měsících), a to za celý rok 2018. U OSVČ činí maximální odvod 420 186 Kč za celý rok 2018,“ dodává Jana Buraňová.

Jak roste v Česku počet vyplácených důchodů

K 31. 3.	2016	2017	2018
Starobní důchody	2 376 668	2 390 781	2 404 626
z toho předčasné důchody	591 379	607 547	622 178

Zdroj: ČSSZ

Podle posledních údajů vykazuje důchodový systém schodek 700 milionů korun. „Příjmy z pojistného na důchodové pojištění k 31. březnu 2018 dosáhly částky zhruba 105,5 miliardy korun, výdaje činily 106,2 miliardy. Ve stejném období loňského roku byly obě tyto hodnoty výrazně nižší. Příjmy dosahovaly 95,5 miliardy korun a výdaje 101,3 miliardy korun,“ poznamenává Jana Buraňová.

„Důchodový schodek se zlepšuje díky růstu zaměstnanosti a růstu příjmů. Jakmile dojde k útlumu ekonomiky, začne se schodek důchodového účtu opět zhoršovat,“ říká Martin Kupka, hlavní ekonom ČSOB. Výhled podle něj není právě neoptimističtější.

„Lidé v Česku na finanční zajištění ve stáří příliš nemyslí a stále se ve velké míře spoléhají na stát. Česko přitom již propáslo ten správný čas na realizaci penzijní reformy, budoucí senioři tedy musí počítat s výrazně nižším státním důchodem. Realita je zkrátka taková, že se o své důchody musíme postarat především sami,“ uzavírá Martin Kupka.

Autor: Eva Sovová